

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення Президії ТПП України
від 15 липня 2014 р. № 40(3)

РЕГЛАМЕНТ

**засвідчення Торгово-промисловою палатою України
та регіональними торгово-промисловими палатами
форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили)**

Торгово-промислова палата України

2014

1. ПРЕДМЕТ ТА СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

1.1. РЕГЛАМЕНТ засвідчення Торгово-промисловою палатою України (ТПП України) форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) (далі – «РЕГЛАМЕНТ») встановлює єдиний порядок засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) в системі ТПП України.

1.2. РЕГЛАМЕНТ набирає чинності з 25 липня 2014 року і діє на всій території України.

2. НОРМАТИВНІ ДЖЕРЕЛА

2.1. Даний РЕГЛАМЕНТ ухвалений на підставі:

I.

Закону України «Про торгово-промислові палати в Україні» від 02.12.1997 №671/97-ВР;

Податкового кодексу України від 02.12.2010 № 2755-VI;

Закону України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті» від 23.09.1994, № 185/94-ВР;

Постанови Кабінету Міністрів України №977 від 27.06.2003 «Деякі питання державного резервного насінневого фонду»;

Постанови Кабінету Міністрів України №1235 від 27.12.2010 «Про затвердження переліку обставин, що свідчать про наявність загрози виникнення або накопичення податкового боргу, і доказів існування таких обставин»;

Наказу Міністерства доходів і зборів України № 577 від 10.10.2013 «Про затвердження Порядку списання безнадійного податкового боргу платників податків»;

що визначають компетенцію ТПП України як єдиного органу із засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) в Україні, що виникають в сфері:

- зовнішньоторговельних угод та міжнародних договорів України;
- сільськогосподарських відносин;
- податкових відносин.

II.

Закону України «Про запобігання впливу світової фінансової кризи на розвиток будівельної галузі та житлового будівництва» від 25.12.2008, № 800-17

що визначає компетенцію ТПП України та регіональних торгово-промислових палат як рівно повноважних органів із засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) в Україні із відносин, що виникають у сфері будівельної галузі та житлового будівництва.

III.

Конвенції ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товарів від 11.04.1980 (Віденська конвенція 1980 року);

Цивільного Кодексу України від 16.01.2003 № 435-IV;

Господарського Кодексу України від 16.01.2003 № 436-IV;

Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991 №959-XII;

Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України» № 1877- IV від 24.06.2004;

Постанови Кабінету Міністрів України і Національного банку України від 21.06.1995 № 444 «Про типові платіжні умови зовнішньоекономічних договорів (контрактів) і типові форми захисних застережень до зовнішньоекономічних договорів (контрактів), що передбачають розрахунки в іноземній валюті»;

Наказу Міністерства економіки з питань європейської інтеграції України від 06.09.2001 № 201 «Про затвердження Положення про форму зовнішньоекономічних договорів (контрактів)»;

Правил користування електричною енергією, затверджених постановою НКРЕ України від 31.07.1996 № 28 (у редакції постанови НКРЕ України від 17.10.2005 № 910);

що встановлюють договірну компетенцію Торгово-промислової палати України та регіональних торгово-промислових палат щодо засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), загальні положення про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) і містять визначення таких обставин

та з урахуванням Застереження Міжнародної торгової палати про форс-мажор (Публікація ICC №650),

що узагальнює застосовувані в міжнародній практиці визначення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили).

3. ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ, ТЕРМІНИ ТА СКОРОЧЕННЯ

3.1. Форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили)

3.1.1. Форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) (Force Majeure) – це надзвичайні та невідворотні обставини, які об'єктивно впливають на виконання зобов'язань, передбачених умовами договору (контракту, угоди тощо), обов'язків за законодавчими і іншими нормативними актами, дію яких неможливо було передбачити та дія яких унеможлиблює їх виконання протягом певного періоду часу.

Дія таких обставин може бути викликана:

- винятковими погодними умовами і стихійним лихом (Acts of God) (епідемія, сильний шторм, циклон, ураган, торнадо, буревій, повінь, нагромадження снігу, ожеледь, град, заморозки, замерзання моря, проток, портів, перевалів, землетрус, блискавка, пожежа, посуха, просідання і зсув ґрунту, інші стихійні лиха тощо);
- непередбаченими обставинами, що відбуваються незалежно від волі і бажання заявника (загроза війни, збройний конфлікт або серйозна погроза такого конфлікту, включаючи, але не обмежуючись, ворожими атаками, блокадами, військовим ембарго), дії іноземного ворога, загальна військова мобілізація, військові дії, оголошена та неоголошена війна, дія суспільного ворога, збурення, акти тероризму, диверсії, піратства, безлади, вторгнення, блокада, революція, заколот, повстання, масові заворушення, обмеження комендантської години, експропріація, примусове вилучення, захоплення підприємств, реквізиція, громадська демонстрація, блокада, страйк, аварія, протиправні дії третіх осіб, пожежа, вибух, тривалі перерви в роботі транспорту тощо);
- умовами, регламентованими відповідними рішеннями та актами державних органів влади, закриттям морських проток, ембарго, заборонаю (обмеження) експорту/імпорту тощо.

Вищезазначений перелік обставин не є вичерпним.

3.2. Не вважаються форс-мажорними обставинами (обставинами непереборної сили) фінансова та економічна криза, дефолт, зростання офіційного та комерційного курсів іноземної валюти до національної валюти, недодержання/порушення своїх обов'язків контрагентом боржника, відсутність на ринку потрібних для виконання зобов'язання товарів, відсутність у боржника необхідних коштів тощо.

3.3. Сертифікат (в певних договорах, законодавчих і нормативних актах згадується також як висновок, довідка, підтвердження) про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) **(далі - сертифікат)** - документ встановленої ТПП України форми, який засвідчує настання форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), виданий ТПП України або регіональною торгово-промисловою палатою згідно з чинним законодавством, умовами договору (контракту, угоди тощо) та цим Регламентом.

3.4. Уповноважений орган - ТПП України або регіональна торгово-промислова палата, до якої звернулася зацікавлена особа із заявою про засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили).

3.5. Уповноважені особи - співробітники департаменту юридичного забезпечення ТПП України, співробітники регіональних

торгово-промислових палат, які внесені до Реєстру уповноважених осіб (Реєстр фахівців ТПП України та регіональних ТПП, допущених до розгляду заяв із засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили)).

3.6. У цьому РЕГЛАМЕНТІ застосовано такі скорочені назви, позначення та скорочення:

3.6.1. **Заява** - заявка зацікавленої особи/заявника за встановленою формою.

3.6.2. **Зацікавлена особа або заявник** – компанія, підприємство, організація, установа, фірма тощо або фізична особа, що зареєстрована як особа, яка займається підприємницькою діяльністю або належить до незалежних професій (резиденти); міжнародна організація, іноземна компанія, підприємство, організація, фірма тощо або фізична особа, що зареєстрована в країні заснування бізнесу як особа, яка займається підприємницькою діяльністю або належить до незалежних професій (нерезиденти);

3.6.3. **ТПП України** - Торгово-промислова палата України;

3.6.4. **Регіональні ТПП** - регіональні торгово-промислові палати.

4. РОЗМЕЖУВАННЯ КОМПЕТЕНЦІЇ ТПП УКРАЇНИ ТА РЕГІОНАЛЬНИХ ПАЛАТ

4.1. Торгово-промислова палата України здійснює засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) відповідно до умов зовнішньоторговельних угод та міжнародних договорів України, норм законодавства, відомчих нормативних актів, а також умов договорів, контрактів, типових договорів, угод тощо між резидентами, в яких безпосередньо передбачено віднесення такої функції до компетенції ТПП України.

4.2. Регіональні торгово-промислові палати здійснюють засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) відповідно до умов договорів, контрактів, типових договорів, угод тощо між резидентами, норм законодавства, відомчих нормативних актів, органів місцевого самоврядування, в яких безпосередньо передбачено віднесення такої функції до компетенції регіональних торгово-промислових палат/ відповідної регіональної ТПП.

4.3. Регіональні торгово-промислові палати з питань, які згідно із ст. 4.1. РЕГЛАМЕНТУ віднесені до компетенції Торгово-промислової палати України, надають інформаційно-консультаційні послуги, сприяють зацікавленим особам у підготовці заявок і формуванні необхідного пакету документів, з подальшою передачею цих заявок та документів на розгляд Торгово-промислової палати України.

4.4. У випадку настання тимчасової перешкоди для регіональної ТПП щодо виконання своєї функції із засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), зокрема, відсутність фахівця, окупація території, настання форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), дану функцію виконує ТПП України або, за її дорученням, інша регіональна торгово-промислова палата, найближча за розташуванням або за спеціалізацією.

5. РЕЄСТР СЕРТИФІКАТІВ ПРО ФОРС-МАЖОРНІ ОБСТАВИНИ (ОБСТАВИНИ НЕПЕРЕБОРНОЇ СИЛИ). РЕЄСТР УПОВНОВАЖЕНИХ ОСІБ

5.1. ТПП України веде єдиний Реєстр сертифікатів, виданих ТПП України та регіональними ТПП про засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) та Реєстр уповноважених осіб.

5.2. Ведення Реєстру сертифікатів і Реєстру уповноважених осіб, передбачених ст.ст. 5.1., 5.5. цього РЕГЛАМЕНТУ здійснює департамент юридичного забезпечення ТПП України. Уповноважена особа ТПП України, регіональної ТПП після розгляду заяви, підготовки сертифікату і до його видачі заявнику зобов'язана зареєструвати електронну версію сертифікату в єдиному Реєстрі сертифікатів ТПП України із присвоєнням йому порядкового номеру. Після отримання порядкового номеру і видачі оригіналу сертифікату заявнику один екземпляр підлягає зберіганню в уповноваженому органі, що видав сертифікат, і один депонується в ТПП України, термін збереження яких складає 4 (чотири) роки з дня видачі.

5.3. Інформацію про внесені в Реєстр сертифікати може бути надано за заявою зацікавленої особи, сторони за договором, контрактом, угодою державного органу, якому надані повноваження щодо податкових обов'язків постановою суду та інших органів, яким відповідно до законодавства України надано право отримання копій, витягів та/або вилучення документів.

5.4. Реєстр сертифікатів про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) обмежений для публічного доступу і підлягає використанню виключно для цілей внутрішнього обліку і контролю документів, виданих в системі ТПП України.

5.5. ТПП України веде єдиний Реєстр уповноважених осіб (Реєстр фахівців ТПП України та регіональних ТПП, допущених до розгляду заяв із засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), в який вносяться прізвище, ім'я, по-батькові такої особи, посада в ТПП України (в регіональній ТПП), знання мов, зразок підпису. Звільнення з посади тягне автоматичне виключення з Реєстру уповноважених осіб.

5.6. До Реєстру уповноважених осіб вносяться фахівці, що мають вищу юридичну освіту, досвід практичної роботи яких у юридичній сфері складає не менше 3 років, які мають свідоцтво про проходження відповідного курсу навчання в ТПП України, уповноважені відповідно до наказу Торгово-промислової палати України або регіональної ТПП на виконання функціональних обов'язків і які внесені до Реєстру уповноважених осіб (Реєстру фахівців ТПП України та регіональних ТПП, допущених до розгляду заяв із засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили). ТПП України може встановлювати додаткові вимоги до кваліфікації щодо знання мов, досвіду юридичної діяльності в певних галузях, зовнішньоекономічній та міжнародній сферах.

5.7. Реєстр уповноважених осіб публікується з наступною інформацією: прізвище, ім'я, по-батькові уповноважених осіб, назва уповноваженого органу та контактні дані для зв'язку на Інтернет - сторінці ТПП України та на Інтернет - сторінках регіональних торгово-промислових палат.

5.8. ТПП України забезпечує регіональні ТПП методичними матеріалами, а також проводить навчання фахівців регіональних палат і підвищення кваліфікації осіб, допущених до розгляду заяв із засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили).

6. ПОРЯДОК ЗАСВІДЧЕННЯ ФОРС-МАЖОРНИХ ОБСТАВИН (ОБСТАВИН НЕПЕРЕБОРНОЇ СИЛИ)

6.1. Підставою для засвідчення форс-мажорних обставин є наявність однієї або більше форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), перелічених у ст. 3.1. РЕГЛАМЕНТУ, визначених як непереборний вплив на виконання відповідного зобов'язання таким чином, що унеможлиблює його виконання у термін, що настав (наявність причинно-наслідкового зв'язку між обставиною та неможливістю виконання зобов'язання в термін, передбачений відповідно законодавством, відомчими нормативними актами, договором, контрактом, угодою, типовим договором тощо).

6.2. Форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) засвідчуються за заявою зацікавленої особи, по кожному окремому договору, контракту, угоді тощо, а також по податкових та інших зобов'язаннях/обов'язках, виконання яких настало згідно з законодавчим чи іншим нормативним актом або може настати найближчим часом і виконання яких стало неможливим через наявність зазначених обставин.

6.3. Заява на засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) подається за підписом керівника підприємства, організації або за його дорученням довіреною особою. В заяві вказуються наявність за договором, контрактом, угодою та/або законом,

нормативним актом встановлених зобов'язань, передбачений ними термін, обсяги і умови їх виконання, форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили), початок їх виникнення і термін дії, які на думку зацікавленої сторони унеможливили виконання цих зобов'язань. Окремо, у випадку наявності, в заяві вказуються договором (контрактом) або нормативним актом передбачені обставини, що звільняють сторони від відповідальності, перераховані події, які сторони погодилися вважати (або нормативний акт встановлює) форс-мажорними, орган країни, що засвідчує/підтверджує факт настання обставин форс-мажору; термін повідомлення сторони про їх настання, які саме зобов'язання за договором (контрактом) не можуть бути виконані внаслідок настання форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили). з посиланням та наданням доказів таких обставин.

6.4. До заяви додаються наступні документи:

1. належним чином (за підписом відповідальної особи і печаткою заявника) завірена копія договору, контракту, угоди тощо (з усіма додатками, змінами та доповненнями, специфікаціями, якщо такі були укладені), копія нормативного акту, яким передбачено зобов'язання, документ, що підтверджує його періодичність, термін настання, обсяг;
2. дані заявника про обсяг виконаних зобов'язань за договором, контрактом, угодою тощо або відповідно до акту органів державної влади;
3. дані заявника про невиконані зобов'язання за договором, контрактом, угодою тощо або відповідно до акту органів державної влади, які неможливо виконати через настання форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили); документ, що підтверджує повідомлення іншої сторони про настання форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили);
4. оригінали документів компетентних державних органів, що підтверджують факт обставин, на які посилається заявник, день їх настання. Такими документами можуть бути: довідки ГМЦ про погодні умови, протоколи (рішення) комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій при обласній (районній) державній адміністрації, що визнають події та їх наслідки надзвичайною ситуацією, акти про пожежу, підтвердження Міністерства охорони здоров'я щодо настання епідемії, підтвердження МО, РНБО, Інформаційного Центру АТО про воєнні дії, проведення антитерористичних операцій на певних територіях, постанови Уряду про заборону експорту та імпорту товарів, підтвердження органів місцевої влади про оголошений страйк, і т.п.

6.4.5. Суб'єкти господарювання-сільгоспвиробники разом із письмовою заявою надають такі документи:

довідки Гідрометцентру про погодні умови (оригінали);

акти, затверджені управлінням агропромислового розвитку РДА, про загибель або пошкодження с/культур внаслідок несприятливих погодних умов (оригінали);
розрахунки прямих збитків;
інші документи державних органів, які підтверджують факт загибелі або пошкодження сільськогосподарських культур.

6.5. Тягар доказування настання форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) несе заявник/зацікавлена особа. Заявник/зацікавлена особа також несе повну відповідальність за достовірність викладених фактів, наданих документів, доказів, даних тощо, вірність завірених нею копій згідно з чинним законодавством України.

6.6. Заява підлягає реєстрації у відповідному журналі реєстрації заявок на засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) ТПП України/регіональної торгово-промислової палати.

6.7. Заява підлягає розгляду в залежності від складності і обсягу документів в термін 10 (десять) робочих днів. Зацікавлена особа може замовити терміновий розгляд її заяви. Термін розгляду заяви у такому випадку не може перевищувати половини звичайного терміну розгляду, передбаченого цією статтею РЕГЛАМЕНТУ.

6.8. Уповноважена особа ТПП України/регіональної ТПП має право:

- вимагати від зацікавленої особи надання оригіналів документів для огляду, додаткових даних, документів, пояснень, доказів настання форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), і т.п.;
- відкласти розгляд заяви на 1 (один) календарний тиждень для надання заявником необхідних документів, пояснень тощо, повідомивши про це зацікавлену особу письмово;
- продовжити за заявою зацікавленої особи встановлений термін для надання додаткових пояснень, документів, доказів;
- залишити без розгляду заяву, у разі невиконання вимог про надання додаткових пояснень, документів, доказів у встановлений термін, з повідомленням про це заявника письмово.

6.9. Для визнання та підтвердження форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) уповноважена особа повинна впевнитись, що надані заявником документи свідчать про:

- надзвичайність таких обставин (носять винятковий характер і знаходиться за межами впливу сторін);
- непередбачуваність обставин (їх настання та наслідки неможливо було передбачити, зокрема на момент укладення відповідного договору, перед терміном настанням зобов'язання або до настання податкового обов'язку);
- невідворотність (непереборність) обставини (неминучість події та/або її наслідків);

- причинно-наслідковий зв'язок між обставиною/подією і неможливістю виконання заявником своїх конкретних зобов'язань (за договором, контрактом, угодою, законом, нормативним актом, актом органів місцевого самоврядування тощо).

6.10. Якщо уповноважена особа, на підставі аналізу наданих заявником документів, даних, інформації, доказів дійшла до висновку про наявність форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), які об'єктивно унеможливили/унеможливлють виконання зобов'язання заявника, термін виконання якого настав або настане найближчим часом, то вона приймає рішення про засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили).

6.11. За результатами розгляду документів ТПП України/регіональна ТПП видає сертифікат про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили).

6.12. Сертифікат про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) видається заявнику на бланку Торгово-промислової палати України/регіональної торгово-промислової палати. В сертифікаті вказуються дані заявника, сторони за договором (контрактом, угодою тощо), дата його укладення, зобов'язання, що за ним настало чи настане найближчим часом для виконання, його обсяг, термін виконання, місце, час, період настання форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), які унеможливили його виконання, докази настання таких обставин. У сертифікаті для сільгоспвиробників вказуються відомості щодо заявника, несприятливі погодні обставини, що викликали загибель чи пошкодження сільськогосподарських культур, площа загиблих (пошкоджених) с/культур та інші відомості, які стосуються конкретного заявника. У сертифікаті про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) щодо податкових обов'язків/обов'язкових платежів вказується інформація про заявника, місце державної реєстрації, ідентифікаційний код, державна податкова інспекція, в якій платник податків зареєстрований, зобов'язання, обставини, докази, на які посилається зацікавлена особа, що унеможливлють виконання податкових обов'язків/здійснення обов'язкових платежів у встановлений термін та інші відомості, зокрема про неможливість здійснення господарської діяльності тощо.

6.13. Сертифікат після його внесення до єдиного Реєстру сертифікатів форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) підписується першим віце-президентом або віце-президентом Торгово-промислової палати України, відповідно – президентом, першим віце-президентом або віце-президентом регіональної торгово-промислової палати та уповноваженою особою, яка приймала рішення про засвідчення форс-мажорних обставин. На сертифікаті ставиться печатка ТПП України/регіональної торгово-промислової палати.

6.14. Сертифікат про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) видається українською або російською мовою, за

бажанням заявника. Відповідно до заяви зацікавленої сторони сертифікат може бути видано додатково іноземною мовою (мовою договору, контракту, угоди).

6.15. У разі, якщо за результатом розгляду заяви і наданих документів вбачається, що форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) відсутні або відсутній причинно-наслідковий зв'язок між обставинами форс-мажору (обставинами непереборної сили) і невиконанням зобов'язання, ТПП України/регіональна ТПП надсилає заявникові відповідь про відмову в засвідченні форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), спираючись на висновок відповідно про відсутність форс-мажорних обставин, їх недоведеність або відсутність причинно-наслідкового зв'язку між форс - мажорними обставинами (обставинами непереборної сили) і невиконанням зобов'язання.

6.16. У разі залишення заяви без розгляду в порядку, передбаченому ст. 6.8. РЕГЛАМЕНТУ, або отримання відмови в засвідченні форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) за їх недоведеністю (ст. 6.15. РЕГЛАМЕНТУ) заявник вправі повторно звернутись до ТПП України/регіональної ТПП після виправлення тих недоліків, які були вказані у відповіді про залишення заяви без розгляду/відмові.

7. ОСКАРЖЕННЯ ВИДАНИХ СЕРТИФІКАТІВ ПРО ФОРС-МАЖОРНІ ОБСТАВИНИ (ОБСТАВИНИ НЕПЕРЕБОРНОЇ СИЛИ), ОСКАРЖЕННЯ ВІДМОВИ У ЇХ ВИДАЧІ

7.1. Виданий Торгово-промисловою палатою України/регіональними торгово-промисловими палатами сертифікат про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) може бути оскаржений в Регламентний комітет ТПП України з питань сертифікації форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), який призначається рішенням Президії ТПП України.

7.2. До складу Регламентного Комітету входить Президент ТПП України та два фахівці ТПП України/регіональних ТПП, що мають вищу юридичну освіту, досвід практичної роботи яких у юридичній сфері і ТПП України/регіональній ТПП складає не менше 5 років.

7.3. Сертифікат про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) може бути оскаржено стороною по договору, контракту, угоді протягом трьох місяців з дати, коли стороні стало відомо про його видачу.

7.4. Заявник може оскаржити відмову у видачі сертифікату щодо висновку про відсутність форс-мажорних обставин або відсутність причинно-наслідкового зв'язку між форс - мажорними обставинами

(обставинами непереборної сили) і невиконанням зобов'язання протягом 30 (тридцяти) календарних днів з дати отримання відмови.

7.5. Регламентний комітет зобов'язаний розглянути заяву про оскарження сертифікату або оскаржити відмову у його видачі протягом 30 календарних днів з дня її надходження до ТПП України. Рішення Регламентного комітету про залишення сертифікату/відмови в його видачі в силі або їх скасування приймається більшістю голосів його членів і є остаточним.

7.6. У разі скасування сертифікату про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) про це робиться відповідний запис в єдиному Реєстрі сертифікатів про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили).

7.7. При скасуванні відмови у видачі сертифікату про форс – мажорні обставини (обставини непереборної сили), розгляд заяви зацікавленої особи поновлюється і здійснюється відповідним уповноваженим органом у складі іншої уповноваженої особи.

8. ТАРИФИ, ПОРЯДОК ЇХ ЗАТВЕРДЖЕННЯ

8.1. Засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) належить до статутних функцій Трогово-промислової палати України, регіональних ТПП, послуги з надання якої здійснюються на оплатній основі.

8.2. Тарифи на послуги із засвідчення форс-мажорних обставин є єдиними для застосування в системі ТПП України.

8.3. Тарифи на послуги із засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) затверджуються Президією ТПП України і передбачають звичайний, терміновий порядок розгляду заяви і видачі сертифікату про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) та/або видачу сертифікату додатково іноземною мовою, за бажанням заявника.

8.4. При терміновому порядку розгляду заяви і видачі сертифікату вартість послуги визначається з урахуванням коефіцієнту «2».

8.5. При видачі сертифікату додатково іноземною мовою застосовується коефіцієнт «1,5».

8.6. При терміновому порядку розгляду заяви і видачі сертифікату додатково іноземною мовою вартість послуги визначається з урахуванням коефіцієнту «3».

8.7. Оплата за послуги із засвідчення форс-мажорних обставин Торгово-промисловою палатою України, надані за участю

регіональних ТПП, як це передбачено ст. 4.3. цього РЕГЛАМЕНТУ, здійснюється на рахунок уповноваженому органу (в даному випадку – ТПП України) з подальшим відрахуванням ТПП України відповідній регіональній торгово-промисловій палаті частини тарифу відповідно до умов укладеного між ТПП України та регіональної ТПП договору.

8.8. Розгляд заяв про оскарження сертифікатів форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) і оскарження відмов у їх видачі здійснюється Регламентним комітетом при ТПП України на безоплатній основі.

9. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ І КОНТРОЛЬ

9.1. Уповноважена особа несе одноособово відповідальність за рішення щодо засвідчення форс-мажорних обставин/відмови у його видачі. Керівник ТПП України, регіональної ТПП, що підписав сертифікат про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) несе разом з уповноваженою особою відповідальність за дотримання РЕГЛАМЕНТУ і належне оформлення сертифікатів (висновків) про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили).

9.2. Контроль за здійсненням функції форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) та відповідальність за дотриманням РЕГЛАМЕНТУ засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) в системі ТПП України, відповідальність за ведення Реєстру сертифікатів про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили), ведення Реєстру уповноважених осіб, організацію їх навчання, стажування, підвищенням кваліфікації, проведенням семінарів тощо несе директор департаменту юридичного забезпечення Торгово-промислової палати України.

9.3. Контроль за дотриманням і правильністю застосування тарифів за надання послуг із засвідчення форс-мажорних обставин (обставини непереборної сили) в системі ТПП України несе фінансово-економічний департамент ТПП України.

9.4. Методичне керівництво здійсненням функції форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) в системі ТПП України несе віце-президент ТПП України, на якого за розподілом обов'язків покладена координація діяльності департаменту юридичного забезпечення.

10. ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

10.1. На період формування Реєстру уповноважених осіб засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) тимчасово здійснюють визначені на день ухвалення РЕГЛАМЕНТУ відповідно ТПП України/регіональними торгово-промисловими палатами

для виконання цих обов'язків посадовими інструкціями фахівці ТПП України/Регіональних ТПП.

10.2. Термін дії перехідних положень визначено до 1 листопада 2014 року.
